

poezii autorů považujících se za potomky původních obyvatel.

Poslední kapitolu mapující složitost identitárních vzorců frankokanadské společnosti a její kultury je pohled na literaturu „přistěhovaleckou“. Přistěhovalectví tvoří i v současnosti jeden z konstitučních prvků kanadské společnosti a tato „plurikulturalita“ se v literatuře odráží jako pohled „cizince“. Petr Kyloušek nastiňuje v této kapitole jak literární pohled Frankokanadanů na tohoto dalšího „jiného“, tak jeho vlastní pohled na frankokanadskou společnost.

Rozsáhlá kapitola o anglokanadské literatuře je zaměřena na identitu a vytváření příběhů (Klára Kolínská) a identitu a reflexi regionu a krajiny (Kateřina Prajznerová). Kolínská mj. upozorňuje na nový žánr – cyklus příběhů a na formování národní identity, v němž mají v poslední době významnou roli představitelé původních obyvatel, tzv. prvních národů. V důkladném materiálu s bohatým poznámkovým aparátem Prajznerová ukazuje na příkladech z různých kanadských regionů a generací všudypřítomné otázky ekologie a osobní zodpovědnosti.

Při analýze jinakosti a identity v kanadském filmu Tomáš Pospíšil zdůrazňuje mj. roli kanadských institucí, včetně tzv. Masseyho zprávy, která se už v roce 1951 zabývala národní kulturní identitou. Na konkrétních filmech pak Pospíšil ukazuje, proč Kanadané točí hlavně vážné a vzdělávací filmy a jak se v současné produkci projevuje multikulturní zázemí Kanady.

Závěrečná kapitola Petra Kylouška, která je příznačně zrcadlově vytištěna ve francouzském i anglickém jazyce, shrnuje zkoumanou problematiku identitárního obrazu anglo-frankokanadské literatury v konstataci, že i když z hlediska historického obě jazykové komunity vnímají identitární problematiku odlišně, vyskytují se v tomto obraze i mnohé shodné a velmi signifikantní prvky. Kanadská jazyková dvojdomost, „politický“ charakter této kultury související s problematikou státotvornosti a další identitární prvky tohoto plurí-, multi-, inter- a transkulturního společenství tak vyzývají k dalšímu studiu „těch druhých“ jakožto i nás samých.

Monografie *The Search for Identity in Canadian Literature and Film* není lehké čtení,

Úspěšný a spokojený čtenář se však bude k monografii vracet pro fakta, pochopení, inspiraci i motivaci k další četbě.

L. PŘIBYLOVÁ, M. POUČOVÁ

- * *The Search for Identity in Canadian Literature and Film. La quête de l'identité dans la littérature et le cinéma canadiens* Petr Kyloušek, Klára Kolínská, Kateřina Prajznerová, Tomáš Pospíšil, Eva Voldřichová Beránková, Petr Horák. Masarykova univerzita 2009. Spisy FF MU č. 387. 284 s.

Jiřina Malá: Stilistische Textanalyse: Grundlagen und Methoden*

Jazykový styl (sloh) a stylistika se těší zájmu vědců již několik století. Vycházejíc z antické rétoriky byla nauka o „správném“ stylu vždy součástí vzdělání. Ovšem teorie, jak styl popsat, se různily a dodnes vlastně neexistuje jednotný konsensus o tom, co vlastně všechno do předmětu stylistiky patří.

K publikacím, které si kladou za cíl syntetizovat to nejdůležitější z teorie i praxe stylistického výzkumu němčiny, se řadí monografie dr. Jiřiny Malé z Ústavu germanistiky nordistiky a skandinavistiky Filozofické fakulty naší univerzity.

Knížka čítající necelých sto padesát stran přináší nebyvale svěží a sřízlivý pohled na problematiku uchopení a popisu stylu. Je rozdělena do čtyř na sebe logicky navazujících oddílů (1. základní pojmy a stručný přehled historie, 2. popis makro- a mikrostylistických prvků, 3. možnosti popisu stylu jednotlivých druhů textů a 4. rozdělení a popis textů jednotlivých komunikačních situací), které jsou navzájem dokonale provázány odkazy. Co se tedy koheze a koherence textu týká, platí zde jednoznačně: „*exempla docent*“.

Kompaktní náplň jednotlivých kapitol nabízí také exkurze do hlubších sfér popisované i související látky (např. do textové lingvistiky, textové analýzy, metaforiky i jinam), a odkazuje tak nejen na šíři vztahů stylistiky, ale také

ne přímo vybízí k dalšímu studiu a průzkumu těchto styčných bodů.

V kapitolách jsou odborné termíny vysvětlovány jednoznačně a některé dosud vágně používané jsou uvedeny na pravou míru, např. pojem „obraznosti“ (Bildlichkeit) a „náзорnosti“ (Bildhaftigkeit) ve stylistice.

Jednoznačně kladně působí na čtenáře příklady všude tam, kde to jde, přičemž však neodvádějí pozornost od vlastní materie: např. problematika kompozice textu (kapitola 2.2.3) je znázorněna a odlehčena vtipným článkem o „homosexuálních“ tučňácích v jedné německé zoo.

Texty k analýze i jiné příklady autorka vybrala především z německého časopisu „Der Spiegel“. Tento fakt je naprosto logický ze dvou důvodů: nejčastěji se v současnosti čtou texty tzv. publicistického stylu (při vší komplikovanosti tohoto pojmu) a vliv žurnalistických textů na jazyk komunity je zřejmý (platí to mimořádně i pro češtinu a jiné jazyky). „Der Spiegel“ je tímto „stylotvorným“ činitelem pro současnou němčinu tak jako české časopisy Reflex nebo Respekt pro češtinu.

Jak se dočteme v úvodu, obrací se J. Malá svou publikací především na studenty germa-

nistiky, jimž předkládá to nejnovější ze stylistiky a textové lingvistiky. Nutno dodat, že se jedná o zdařilou syntézu poznatků, jež mají přesah i za rámec obou zmíněných disciplín: Protože je celá jedna podkapitola věnována metaforice, především metaforice frází a idiomů a jejich vlivu na styl textu, je tato publikace přínosná i pro frazeolog. Vzhledem k volbě textů a jejich rozboru se může kniha uplatnit i jako impulz žurnalistický.

Za zmínku stojí i seznam literatury, v němž z moderní německé stylistiky nechybí opravdu žádná důležitá publikace.

Stilistische Textanalyse: Grundlagen und Methoden je německy psaným dílem komentujícím poznatky o jazykovém stylu a popisujícím metody jeho výzkumu. Všechny čtenáře jistě potěší i jednoznačný, trefný, přitom velice čtivý styl publikace. O něj tu ostatně jde.

T. KANA

* Spisy Masarykovy univerzity v Brně. Filozofická fakulta, číslo 385. Brno: Masarykova univerzita, 2009, 145 stran.

Redakci Universitas došlo

pokračování ze str. 64

Inkluzivní vzdělávání v podmínkách současné české školy. Miroslava Bartoňová, Marie Vítková et al. Masarykova univerzita Brno, 2010

Inovace postgraduálního vzdělávání učitelů ruského jazyka na ZŠ a SŠ (2010-2012) v DVPP pro JMK. **Aktuální otázky vyučování ruštině.** Příručka 1. Texty a CD. Masarykova univerzita Brno, 2010

Inovace postgraduálního vzdělávání učitelů ruského jazyka na ZŠ a SŠ (2010-2012) v DVPP pro JMK. **Ruská kultura a umění – antologie.** Příručka 2. Texty a CD. Masarykova univerzita Brno, 2010

Inovace postgraduálního vzdělávání učitelů ruského jazyka na ZŠ a SŠ (2010-2012) v DVPP pro JMK. **Ruský jazyk v podnikání a společenském životě.** Příručka 3. Texty a CD. Masarykova univerzita Brno, 2010

Inovace postgraduálního vzdělávání učitelů ruského jazyka na ZŠ a SŠ (2010-2012) v DVPP pro JMK. **Nové metody v jazykovém vzdělávání.** Příručka 4. Texty a CD. Masarykova univerzita Brno, 2010

Inovace postgraduálního vzdělávání učitelů ruského jazyka na ZŠ a SŠ (2010-2012) v DVPP pro JMK. **Model nové maturity.** Příručka 5. Texty a CD. Masarykova univerzita Brno, 2010

Inovace postgraduálního vzdělávání učitelů ruského jazyka na ZŠ a SŠ (2010-2012) v DVPP pro JMK. **Okno do praktické ruštiny.** Příručka 6. Texty a CD. Masarykova univerzita Brno, 2010

International Workshop **Advances in Molecular and Cancer Biology.** Masarykova univerzita Brno, 2010

pokračování na str. 79 →